Kyst skogbruket
Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark

Høringsnotat NOU 2015:15 Sett pris på miljøet

Grønn skattekommisjon ble utnevnt den 15. august 2014 og avla sin rapport den 9. desember 2015. Utvalget har vært ledet av professor Lars-Erik Borge, NTNU.

Mandat beskriver innledningsvis: «Et grønt skatteskift er kjennetegnet ved at beskatningen vris over mot miljøskadelige aktiviteter». Videre at «hovedmålet for utvalgets arbeid er å vurdere om og hvordan en ved økt bruk av klima- og miljøbegrunnede avgifter og reduksjoner i andre skatter og avgifter, kan oppnå både lavere utslipp av klimagasser, et bedre miljø og en god økonomisk utvikling». I mandatet er vist til en rekke meldinger/utredninger som grunnlag for utvalgets arbeid, bl.a. NOU 1996:9 – grønne skatter – en politikk for bedre miljø og høy sysselsetting, Den politiske behandlingen og faglige innsigelser til de aktuelle dokumentene er det ikke tatt hensyn til. Utvalget skal legge prinsippet forurenser betaler til grunn for å avgiftsbelegge miljøskadelige innsatsfaktorer, produkt eller aktiviteter. Inntekter fra avgiftene kan gi rom for reduksjon av skatter og avgifter som leder til mindre effektiv ressursbruk, og utvalget skal vurdere potensialet for reduksjon i skatter og avgifter som leder til mindre effektiv ressursbruk.
Utvalget foreslår å bruke inntekter fra avgiftene til å senke inntekts- og selskapsskatten.
Vi mener inntektene heller må brukes til skatteintensiver for utvikling av klimanøytral produksjon av varer, tjenester og produkt og for økt bruk av disse.
Vi er også overrasket over at mandatet ikke omtaler tilrådinger fra FN´s klimapanel som grunnlag for utvalgets arbeid.

Utvalget påpeker at Norge påvirkes av regionale miljøproblem som langtransporterte luftforurensninger og globale miljøutfordringer som tap av biologisk mangfold og klimaendringer. Reduksjon av utslipp, miljøpåvirkninger og klimaendringene er et felles ansvar for alle nasjoner. Utvalget konkluderer med at økt pris på klimautslipp over tid vil gi konkurransefordel for fornybar energi uten virkemiddel som elsertifikatordningen, og utvalget anbefaler at ordningen ikke blir fornyet. Videre at økt el-produksjon fra fornybare kilder i Norge i stor grad vil erstatte el-produksjon fra fossile kilder i EU, der gitt kvotemengde i EU ETS ikke vil føre til reduksjon av de samlede utslipp. Utvalget viser også til at miljøkostnader ved utbygging av nye energianlegg i Norge er argumentasjon for det samme.
Vi vil påpeke at økt produksjon av fornybar energi til erstatning for fossil energi er et felles ansvar uavhengig av landegrenser. Målet må være økt produksjon av grønn energi uavhengig av gjeldene avtaler om kvoteutslipp. Begrensningene må knyttes til ikke akseptable miljøkostnader alene. Fjerning av elsertifikatordningen er ikke rett steg i denne sammenheng.

Utvalget foreslår at persontrafikktjenester ilegges full merverdiavgift, avvikling av avtalen om kjøp av tjenester fra Hurtigruta, avvikling av skattefradrag for arbeidspendling og reduksjon av satsene for skattefri kjøregodtgjørelse.
Dette er endringer som har åpenbare negative konsekvenser for målet om økt bruk at kollektiv transport, næringsliv og bosetting spesielt i lavt befolkede områder. Klimanytten av disse grepene kan ikke vurderes ut fra eventuell negativ klimaeffekt alene.

Utvalget foreslår også en rekke tiltak knyttet til primærnæringene jordbruk og skogbruk. Det er avgifter på nitrogen i mineralgjødsel, reduksjon av metanutslipp ved avvikling av produksjonsstøtte til beitedyr for mindre produksjon av rødt kjøtt, avvikling av subsidier (tilskot) til skogsvegbygging og til hogst i bratt terreng.
Vi stiller oss uforstående til diskusjon og manglende vurdering av konsekvens av disse tiltakene. Forslagene vil føre til reduksjon av våre egne muligheter til matproduksjon basert på gras og beiteressursene våre, til reduksjon i selvforsyningsgrad og derved matvaresikkerhet. Det vil også redusere tilgangen til klimanøytralt råstoff fra bærekraftig bruk av skogressursene og derved mulighet for økt produksjon og bruk av klimanøytrale byggevarer fra trevirke. Konsekvensen er økt import og svekket grunnlag for bosetting og ressursgrunnlag for verdiskaping basert på egne naturressurser.
Nitrogenet i kunstgjødselen er fanget fra luft. Negativ effekt av nitrogenet forårsakes av overgjødsling, avrenning og feil bruk og bør løses ved korrekt bruk av gjødslet.
Vi reagerer også på bruken av fraser som miljøskadelige subsidier til støtte for argumentasjonen. Det fører bare til marginalisering og uthenging av yrkesgrupper som driver verdiskaping basert på naturressursene våre.

Utvalget foreslår innført en naturavgift på alle naturinngrep som reduserer verdien av økosystemtjenester og biologisk mangfold. Det anbefaler et sjablongbasert avgiftssystem med prising avhengig av inngrepstype og lokalisering. Utvalget anbefaler et sjablongbasertsystem for verdivurdering av naturavgift ved arealinngrep nevner videre bruk av arealbruks-indikatoren INON verktøy for dette.
INON er forlatt som måleverktøy for naturinngrep. Det er basert på kartmåling i km luftlinje og tar ikke høyde for naturlige barrierer. I et fjord- og fjellandskap som det norske vil INON ikke være et nøytralt og presist verktøy for generell måling av konsekvens ved naturinngrep. Vi tør minne om at det ved lovgivingen i Plan og bygningslov, Lov om biologisk mangfold og Naturmangfoldloven allerede er innført både retningslinjer og krav til vurdering og avveiing av ethvert tiltak som betinger arealbruk. Samlet gir dette lovverket med tilhørende retningslinjer og konsekvens ved brudd, - en presis og meget god beskyttelse mot tap av biologisk mangfold og viktige naturtyper. Vi ser derfor ikke behovet for innføring en ny avgift på arealbruk, og vi er usikre på om nytteverdien vil forsvare kostnadene ved administrasjon av en slik avgift.

For styringsgruppa for Felles fylkeskommunal oppfølging i Kystskogbruket

Alf Daniel Moen
sign.

Harald Nymoen
sekr.